

Sikertényezők, tévhitek és tények, valamint partnerkeresés határon átnyúló projektekhez

Mitől sikerülnek az együttműködések a határon át – ellenőrzőlistával a projektindításhoz és projektfejlesztéshez

A határon átnyúló projektek nem boszorkányság – de saját játékszabályaik vannak. Ez az információs lap összegyűjti a gyakorlat legfontosabb sikertényezőit, eloszlatja az elterjedt tévhiteket, lépésről lépésre megmutatja, hogyan találhatók megfelelő projektpartnerek, a mellékletben pedig ellenőrzőlistát ad a projektindításhoz és -fejlesztéshez. Célcsoportja: egyesületek, önkormányzatok, egyházi és szociális fenntartók, valamint oktatási intézmények a Com(p)AGE környezetében – az első projekttől az összeszokott konzorciumig.

A. rész · Nyolc sikertényező határon átnyúló projektekhez

Számos Interreg-, Erasmus+- és CERV-projekt – és a Com(p)AGE-gyakorlat – tapasztalatából nyolc sikerfeltétel desztillálható:

1. Valódi közös szükséglet

A projekt olyan problémára válaszol, amely mindkét oldalon tényleg létezik – nem olyanra, amely csak a felhíváshoz illik. Aki a szükségletből indul ki (beavatkozási logika: szükséglet → célok → tevékenységek → hatás), jobb pályázatot ír és tartósabb partnerséget épít.

2. Kiegyensúlyozott, egyenrangú partnerség

Mindkét ország egyenértékűen van jelen a szerepekben, a költségvetésben, a láthatóságban és a döntésekben. Az egyensúlyhiány – például ha a tartalmak túlnyomórészt egy országból származnak – veszélyezteti a hatást és az értékelést; a világos feladatok és a partnerekénti mérhető hozzájárulások megelőzik ezt.

3. Bizalom személyes találkozás révén

A digitális eszközök csak azt hordozzák, amit személyesen megalapoztak: helyszíni kick-off, váltakozó találkozóhelyek a határ két oldalán, közös étkezések, job shadowing. A bizalom a határon átnyúló munka valódi valutája.

4. A nyelv tudatos megszervezése

A többnyelvűség tervezhető: munkanyelv megállapodása, nyelvi közvetítés és lektorálás betervezése a költségvetésbe, a központi dokumentumok kétnyelvű vezetése. Már néhány szó a partner nyelvén ajtókat nyit.

5. Világos irányítás és erős vezető partner

Ki mit dönt, ki kinek jelent, meddig? Egy kapacitással rendelkező vezető partner, kötelező belső határidők partnereként és egyszerű eskalációs út a nehéz szakaszokon is átviszi a projektet.

6. A hatás mérhetővé tétele

Az indikátorokat kiindulól és célértékekkel a kezdetektől rögzíteni kell (részvételek, regisztrációk, együttműködések, elérés), és folyamatosan dokumentálni – ez győzi meg a támogatókat és a saját szervezetet.

7. Fenntarthatóság az első naptól

Az üzemeltetési modell, a magcsoport és az együttműködési megállapodás a pályázati szakaszba tartozik, nem a zárójelentésbe. Aki korán tisztázza, ki mit visz tovább a projekt után, elkerüli a „projekttemető”-szindrómát.

8. A láthatóság és a támogatási szabályok komolyan vétele

Az EU-logók, a nyilvánossági előírások és a jelentési kötelezettségek nem packázás, hanem a szerződés része – aki kezdettől pontosan alkalmazza őket (logóméretek!), korrekciós köröket takarít meg és erősíti saját hitelességét.

B. rész · Tévhitek és tények a határon átnyúló együttműködésről

Hat mondat, amelyet gyakran hallani – és ami valójában igaz belőlük:

Tévhit: „A határon átnyúló projektek csak nagy szervezeteknek valók.”

Tény: A kisléptékű partnerségek (Erasmus+ KA210, 30.000/60.000 € átalány), az EYF kísérleti tevékenységei vagy az Alpok-Adria Szövetség kifejezetten kis fenntartókra vannak szabva. Ráadásul ernyőszervezetek vagy egy egyházmegye akkreditált koordinátorként „magával viheti” a kis egyesületeket.

Tévhit: „Tökéletes idegennyelv-tudás nélkül nem megy.”

Tény: Az angol munkanyelv többnyire elegendő; a fordítás és a tolmácsolás elszámolható költség. A megértés szándéka a döntő – nem a nyelvtan.

Tévhit: „A bürokrácia felemészti a hasznát.”

Tény: Az átalányfinanszírozás (lump sum), az egyszerűsített költségopciók és az Erasmus-akkreditáció jelentősen csökkentették a terhet. Az adminisztráció tervezhető, ha kezdettől külön munkacsomagként, felelőssel tervezik – és a nemzeti irodák és titkárságok aktívan segítenek.

Tévhit: „A határ túloldalán egészen másképp gondolkodnak – ez nem működhet.”

Tény: Éppen a különbségek jelentik a hozzáadott értéket: más megoldási utak, más struktúrák, kölcsönös tanulás. A nagy kihívások – időskor, magány, gondozás – a határ mindkét oldalán ugyanazok.

Tévhit: „Az EU-támogatás előfinanszírozást jelent, amit nem engedhetünk meg magunknak.”

Tény: Részben jogos – és megoldható: az átalányok gyorsabban folynak be, programtól függően előleg lehetséges, az AAA fedezheti az előkészítési költségeket, és a partnerekénti reális likviditási terv amúgy is minden jó pályázat része.

Tévhit: „A projekt vége után úgysem marad semmi.”

Tény: Csak ha a fenntarthatóságot nem tervezték meg. Az együttműködési megállapodások, a magcsoportok, a tovább működtetett platformok és a rendszeres hálózati találkozók – mint a Com(p)AGE fenntarthatósági koncepciójában – messze a futamidőn túl viszik az eredményeket.

C. rész · Hogyan találok megfelelő projektpartnereket?

A partnerkeresés nem szerencsejáték, hanem négylépéses folyamat:

1. lépés · A saját profil tisztázása

- Mit hozunk (kompetenciák, célcsoportok, terek, hálózatok)? Mi hiányzik nekünk?
- Egyoldalas partnerprofil (EN/DE) készítése projektötlettel, keresett szerepekkel és elérhetőséggel – ez a névjegy minden csatornán.

2. lépés · A meglévő kapcsolatok aktiválása

- Teleüléspartnerségek, plébániai és egyházmegyei kapcsolatok, LEADER-térségek, gazdasági és szociális partnerek: a legjobb partner gyakran csak egy telefonhívásra van.
- A Com(p)AGE platform használata: a szomszéd ország szervezeti profiljainak átnézése és közvetlen kapcsolatfelvétel.

3. lépés · Platformok és rendezvények használata

- Hivatalos partnerkeresők: EU Funding & Tenders Portal (az adott felhívásnál), Interreg-partnerbörzék (Jems), Otlas/SALTO az ifjúsági területen.
- Tanácsadás és közvetítés: nemzeti irodák (Tempus Közalapítvány, OeAD), Enterprise Europe Network, AAA-TCP-k és Contact Pointok.
- Személyes találkozás: info-napok, b2match brokerage-események, Erasmus+ Partnership Building Activities (PBA/TCA).

4. lépés · Az illeszkedés ellenőrzése és a kötelezettségvállalás

- Illeszkedés-ellenőrzés: kiegészítő kompetenciák, elegendő kapacitás, közös célfelfogás, megbízható kommunikáció, kiegyensúlyozott szerepek.
- Először videóhívás, aztán személyes találkozó; egy kis közös előmunka (pl. koncepcióvázlat) megmutatja, hogyan működik valójában az együttműködés.
- Kötelezettség megteremtése: szándéknyilatkozat (LoI) a pályázathoz, partnerségi megállapodás a támogatás után.

→ EU Funding & Tenders Portal – Partner Search:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/>

→ Otlas – ifjúsági partnerkereső (SALTO): <https://www.salto-youth.net/tools/otlas-partner-finding/>

→ Com(p)AGE platform: <https://www.compage.eu>

→ Interreg Ausztria-Magyarország: <https://www.interreg-athu.eu>

Melléklet · Ellenőrzőlista a projektindításhoz és projektfejlesztéshez

Kipipálni az előkészítési és pályázati szakaszban – minél korábban, annál jobb:

Ötlet és szükséglet

- ☐ A közös szükséglet a határ mindkét oldalán megnevezve, számokkal/példákkal alátámasztva
- ☐ Beavatkozási logika felvázolva: szükséglet → célcsoportok → célok → tevékenységek → eredmények → hatás
- ☐ A határon átnyúló hozzáadott érték egy mondatban megfogalmazva („Miért nem megy ez nemzeti szinten?”)

Program és határidő

- ☐ A megfelelő program azonosítva (lásd 2. infosheet), a felhívási dokumentumok elolvasva
- ☐ Határidő, költségkeret, társfinanszírozási arány és elszámolható költségek tisztázva
- ☐ A beadási portálhoz (Jems, ill. Funding & Tenders) való hozzáférés időben beállítva

Partnerség

- ☐ Partnerprofil elkészítve, partnerek megszólítva hálózatokon/platformokon keresztül
- ☐ Szerepek, vezető partner és költségvetés-megosztás kiegyensúlyozottan rögzítve
- ☐ Szándéknyilatkozatok beszerezve; partnerségi megállapodás tervezete előkészítve

Megvalósítás és minőség

- ☐ Indikátorok kiinduló és célértékekkel meghatározva
- ☐ Ütemterv mérföldkövekkel és partnerenkénti belső jelentési határidőkkel elkészítve
- ☐ Nyelvi szabályozás rögzítve (munkanyelv, fordítási keret, lektorálás)
- ☐ Kommunikáció megtervezve: EU-nyilvánossági szabályok, logók, csatornák, beszámolók

Pénzügyek és fenntarthatóság

- ☐ Likviditási terv partnerenként elkészítve (előfinanszírozás, kifizetési ritmus)
- ☐ Önerő, illetve társfinanszírozás biztosítva (előkészítési költségekre az AAA megvizsgálva)
- ☐ Fenntarthatósági koncepció felvázolva: ki mit visz tovább a projekt után?
- ☐ Kockázatok és adatvédelem (GDPR, fotó-/videó-hozzájárulások) átgondolva

Minden adat indikatív; kizárólag az adott programdokumentumok és az illetékes szervek tájékoztatása az irányadó. Állapot: 2026. augusztus. Ez az információs lap a Com(p)AGE platform anyaggyűjteményének része; a Com(p)AGE projektet az Interreg Ausztria-Magyarország program keretében az Európai Unió társfinanszírozza.